

Kertooko kuva kaiken?

Television uutis- ja ajankohtaisohjelmissa pyritään suoriin reportaaseihin. Päivän vanha uutinen ei ole enää mitään. Usein huijataan tietoisesti ja muotoillaan sanat niin, että lähetys vaikuttaa suoralta. Jotkut kanavat vilauttelevat ruudussa suora- tai live-tekstiä. Oikeastaan ainoa TV-kanava, jonka live-merkkiin voi luottaa, on Eurosport.

On kuitenkin seikkoja, joista katsoja voi päätellä, onko lähetys suora vai nauhoitettu. Taannoin toimittaja Mika Mäkeläinen oli päässyt Guantánamon tukikohtaan seuraamaan amerikkalaisen vankileirin elämää. Mäkeläisen ”suoran” raportin lopuksi kamera kääntyy kuin Suomi-filmissä ylös taivaalle ja pysähtyy ohuena köllöttävään uuden kuun sirppiin. Samaan aikaan näen ikkunasta, että meidän kuumme on jo ehtinyt yli puolen kuun. Reportaasi oli siis monta päivää vanha.

Kuva voi johtaa harhaan myös muuten. Olin kaverini kanssa tunturissa hiihtoa kokeilemassa. Rasittavan päivän jälkeen löhöilimme olohuoneen sohvilla. Jaksaisikohan sitä vielä katsoa luotettavat uutiset. Joo, töllö auki.

Ylen uudet sinfoniaorkesterin soittamat uutistunnukset ovat hienoja. Fiksua, että on heitetty syntikat romukoppaan. Uutisten aluksi tuli tavanmukaista taloutta. Sitten kerrottiin, että tasavallan presidentti Niinistö vierailee STX:n telakalla Turussa. Kiisteltiin suurten risteilijöiden rahoituksesta.

Presidentin pirssi kurvaa telakalle. Adjutantti ampuu etupenkiltä ja avaa takaoven. Presidentti väentäytyy ulos, ja adjutantti vetää kätensä lippaan. Huolimatta päivän kovasta hiihtorasituksesta kaverini pomppaa ylös ja suorastaan karjahtaa, että jätkä veti vasemmalla kädellä. Presidentti jatkaa eteenpäin ja tervehtii vastaanottajia. Sitten siirrytään sisätiloihin ja keskustellaan vakavin naamin.

Kiistellemme vielä siitä vasemmasta kädestä. Yritämme hahmotella, että auto tuli näin päin ja pressa astui tuosta ovesta. Adjutantilla oli salkku toisessa kädessään, mutta vetikö hän todellakin vasemmalla. Asia täytyy tarkistaa, kunhan päästään tietokoneiden ääreen.

Kotona avasin Areenan ja aloin kelata sen päivän pääuutislähetystä (torstai 11.4.2013, YLE TV1 klo 20:30). Presidentin mersu kaartaa alueelle. Adjutantti astuu ulos, pitää salkkuaan oikeassa kädessä ja avaa takaoven. Kun Niinistö on päässyt seisaalleen, adjutantti vetää vasemman kätensä lippaan. Kardinaalimunaus upseerilta!

Presidentti kävelee ripeästi vastaanottajansa luo. He kättelevät pontevasti – vasemmilla käsillään. Siitä jatketaan eteenpäin. Katselen uutispätkää vielä uudelleen ja kaappaan kuvia. Mersun ratti on oikealla. Pressa istuu vasemmalla takapenkillä, adjutantti vetää vasurilla ja herrat tervehtivät myös vasemmin käsin. Video ei voi olla totta!

Lähetin pari kuvaa YLE:n uutisiin ja tivasin tiukasti asiain laitaa. Mitään ei kuulunut. Lähetin uudelleen vastaavalle päätoimittajalle. Jos nyt ei tehoa, seuraavaksi Kiviselle. Parin päivän päästä toimituspäälliköltä tuli hyvin perusteltu vastaus. Olette oikeassa!

STX-vierailusta ulosmennyt pätkä oli todellakin pelikuva alkuperäisestä. Leikkaaja oli kääntänyt kuvan tietoisesti, jotta se ”klaffaisi” paremmin muiden kuvien kanssa. Jos kuvaa ei olisi käännetty, presidentti olisi näyttänyt lähtevän väärään suuntaan suhteessa myöhempään kuvaan. Leikkaaja ei vaan tullut ajatelleeksi seuraamuksia.

Kaikesta huolimatta luotan YLE:n uutisiin.

pajen